

Ο ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ

Τò σύνταγμα είχε καταυλισθῆ στο «Σταυρό» τῆς Μακεδονίας, ἐκεῖ κοντὰ στῆ θάλασσα.

Εἶχε πάρει κάτι ἀπὸ τὰ τραγιά, μὲ τὰ ὁποῖα ζοῦσε χρόνια.

Δέντρα πολλὰ ἐκεῖ καὶ μεγάλα καὶ δασιὰ πλατάνια, δρόσιζαν καὶ ξεκοῦραζαν τοὺς στρατιῶτες ἀπὸ τὰ θάσανα τῆς ἐκστρατείας.

Εἶχαν διαταχθῆ καὶ θαλασσιὰ λουτρά καὶ κάθε πρωῒ, ἀπὸ τὶς δέκα ὡς τὶς δώδεκα τὸ μεσημέρι καὶ ὡς τὴ μιά ἄπομεσήμερο, γέμιζαν ἀπὸ στρατιῶτες ἢ ἀκροθαλασσιὰ κ' ἀντηχοῦσαν ὅλος ἐκεῖ ὁ τόπος ἀπὸ τὶς φωνές καὶ ἀπὸ τὰ χάχανα τῆς νεότητος καὶ ταραζόντουσαν τὰ νερά ἀπὸ τὰ παιχνίδια, τὰ νεροχτυπήματα καὶ τὰ νεροπηδήματα τῶν λουομένων.

Μερικοὶ πού ἦσαν θαλασσινοὶ καὶ ξέρανε κολῦμπι, τραβοῦσαν πέρα, στὰ θαθεῖα, πλέοντες σαν δελφίνια, ἀλλὰ οἱ περισσότεροὶ, πού ἦσαν χερσαῖοι καὶ θουνήσιοι, ἔμεναν ἐκεῖ, στῆς θάλασσας τὴν ἄκρη, μὴ τολμῶντας νὰ μποῦνε στὸ πολὺ νερὸ καὶ νὰ τυλιχθοῦν στὸ κύμα.

— Μέσα, μέσα, πιὸ μέσα!... τοὺς φώναζεν ὁ ἐπιλοχίας.

Μὰ ἐκεῖνοι, καθὼς κάνανε γιὰ νὰ προχωρήσουν καὶ τοὺς χτυποῦσε λίγο τὸ νερὸ, ἄφηναν μιὰ κραυγὴ καὶ πηδούσαν ἐξω στὴν ἀμμουδιά, σάν νά-

τανε ἡ θάλασσα θηριὸ νὰ τοὺς φάη!...

— Βρὲ νερὸ εἶνε, τί φοβᾶστε!... Ἐσεῖς δὲν φοβηθήκατε τὸν Βούργαρο! τοὺς φώναζε ὁ ἐπιλοχίας

— Βουργαρικὰ προχώματα, δῶσε μας ὅσα θές νὰ τὰ καθαλλικέψουμε ἀμέσως, ἀλλὰ, δῶ πέρα μὲ τὴ θάλασσα... Ἐμεῖς δὲν ξέρουμε παιχνίδια, ἀπαντοῦσαν.

* * *

Ἄν ὄλοι, ὅμως, μπαῖναν καὶ λίγο στὸ νερὸ καὶ ἄφηναν λίγα λεπτὰ νὰ ἀγκαλιαστοῦν καὶ χαϊδευτοῦν ἀπ' τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο, ἓνας στρατιῶτης μοναχὰ δὲν ἤθελε νὰ πλησιάσῃ: ὁ στρατιῶτης Χρήστος Τραχανᾶς, ἀπὸ ἓνα χωριὸ κοντὰ στὸ Καρπενῆσι.

Σάν ἐρχόταν ἡ ὥρα τοῦ λουτροῦ, ἐθερμενότανε, ἔκανε τὸν ἄρρωστο, ἐβγαίνει στὸ γιατρὸ, καὶ καθόταν τουρτουρίζοντας, δῆθεν, γιὰ νὰ ζεσταθῆ κοντὰ στὰ καζάνια, ρουφώντας μὲ διάπλατα ρουθούνια τῶν φαγητῶν τὴν ἄχνα καὶ θουτώντας, κρυφὰ, μέσα στὸ ζουμί, κομμάτια ἀπὸ τὴν κουραμάνα του, σάν δὲν πρόσεχε ὁ δεκανέας - σιτιστής.

Ὁ Τραχανᾶς ἦταν βοσκός.

Ζοῦσε πάντα ἐπάνω στὰ θουνά, μέσα στὶς σπηλιές, τοὺς θράχους καὶ τ' ἀπόμερα, ἔχοντας πάντα συντροφιά τὰ γίδια του, τὸ τσοπανόσκυλά του, τὴν κάππα καὶ τὴν γκλίτσα του.

Τὰ ποτάμια τοῦ δίνανε νερὸ νὰ πιῆ, ἡ βροχές καὶ τὰ δρολάπια τοῦ πλένανε τὰ ρούχα, τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπο, οἱ ἀνέμοι τοῦ στέγνωναν τὰ ρούχα, ὁ ἥλιος τοῦ ἔστρωνε ἀντηλιές γιὰ νὰ ξαπλωθῆ, σάν σὲ χρυσᾶ, θασιλικά κρεβάτια, στὶς μεγάλες ζέστες τὰ δέντρα τὸν ἐδρόσιζαν καὶ ἡ λόχμες τοῦ φτιάναν ἰσκιούς καὶ ἀπάγκεια, πού δὲν τὰ χάρηκε ποτὲ ἄνθρωπος τῶν μεγάλων πόλεων καὶ τοῦ μεγάλου κόσμου...

Χαλιὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ ἔστρωνε ἡ γῆ, μὲ χίλια-δυὸ λουλούδια, γλυκὰ καὶ ἀναψυκτικὰ, σὲ κάθε ἓνα θῆμα του, τοῦ πρόσφεραν σάν ξωτικὲς νεράιδες σὲ βασιλόπουλο παραμυθιοῦ, ἡ θατουλιές κ' ἡ κουμαριές γλυκόξυνα ἀγριοβατόμουρα, ἀγριοφράουλες πού μοσχοβολούσαν, ἀγριοκέρασα καὶ χαμοκέρασα, κράνια, σάν ρουμπίνια αἱματηρά, φραγκοστάφυλα καὶ χίλια - δυὸ ἄλλα φρούτα τοῦ θουνοῦ, πού δὲν τὰ τρῶνε

Βοσκῶσε καὶ παχυνε σάν θουτσί!

καὶ δὲν τὰ χαίρονται, παρὰ μονάχα τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ τσοπαναρέοι. Καὶ ἔπειτα, νὰ καὶ φθάναν τὰ ξυνόμηλα μὲ κατκόκκινα τὰ μάγουλα, τὰ ἄγρια ἀπίδια κ' ἀπὸ κοντὰ τὰ κάστανα, τὰ κούμαρα, οἱ πρῶτοι τῶν πρωτοβροχιῶν θλαστοὶ, τὰ τρυφερά καὶ νόστιμα θλαστάρια, πού κάθε ἓνα εἶχε καὶ τὴν δική του γεῦσι, τὴ χωριστὴ του νοστιμάδα, καὶ τὴν ξεχωριστὴ τὴ μυρωδιά!...

Ἔτσι ὁ Τραχανᾶς εἶχε πάρει κάτι ἀπὸ τὴν ἀκατάλυτη γερωσύνη τῶν θουνῶν καὶ τῶν μεγάλων δέντρων, καὶ κάτι ἀπὸ τὴν μορφὴ τῶν τράγων, μὲ τὰ μεγάλα καὶ καμαρωμένα κέρατα, μὲ τοὺς ὁποίους ζοῦσε, μὲ τοὺς ὁποίους ἐβοσκοῦσε, μὲ τοὺς ὁποίους ἐκοιμότανε, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξυπνοῦσε...

Καὶ νὰ ἓνα πρωῒ, τὸν πῆραν καὶ τὸν φέραν στὸ στρατό.

Τοῦ κόψαν τὰ ἀξύριστα τὰ γένεια του, τοῦ κόψαν τὰ ἀκούρευτα μιλλιὰ, καὶ τοῦ θάλανε κοντὰ στὰ καζάνια, νὰ τρωῆ υάλτσες κόκκινες καὶ νὰ γλύφῃ κάτι θεωρατες κοκκάλες βοδιῶν...

Κ' ἡ λύγδες ἐκεῖνες, ἡ σάλτσες ἐκεῖνες, ἡ ἄγνωστες σ' αὐτὸν, ἀρχίσανε νὰ τὸν παχαίνουν, νὰ τὸν κάνουν δυσκίνητον καὶ λιπαρόν. Ἐχασε τὴ σβελτάδα του, τὴν ἐλαστικότητά του, τὴν ἐλαφρότητα τοῦ σώματος, πού αἰσθανότανε ὡς τότε, καὶ τὴ δροσιά τοῦ αἵματος πού τοῦδιναν τὰ ἄγρια τὰ φρούτα καὶ τὰ χλωρὰ θλαστάρια τῶν φυτῶν.

Ἐχασε καὶ τὴν τραγίσια τὴ μορφὴ καὶ ἔγινε σάν δάσκαλος, κ' ἔγινε σάν κυρία.

Καὶ σάν νὰ μὴ τοῦ φθάνανε αὐτὰ, ἔγινε καὶ λειχοῦδης!...

Κ' ἂν δὲν ἦσαν ἡ μάχες καὶ ἡ κινήσεις, ἡ ἔφοδοι καὶ ἡ ὄρμες, θὰ γινόταν, ὁ κακόμοιρος, ἓνα σωστὸ θουτσί μὲ λύγδα...

Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τρώγονται. Ἢ τὸν θουτήξουν γιὰ τὴν θάλασσα, γιὰ νὰ τοῦ θγάλουνε τ' Ἅγιο Μῦρο καὶ τὸ χριστιανικὸ τὸ βάπτισμα, αὐτὸ δὲν γίνεται ποτέ, αὐτὸ ἦταν ἀπ' τ' ἄγραφα.

— Τὸ λάδι τοῦ νουνοῦ μου νὰ θγάλω; διαμυρτύρονταν.

— Μὰ θὰ καθαριστῆς, τοῦ εἶπανε. Τὴν πίστη σου δὲν χάνεις! Ἐμπα καὶ μιὰ φορὰ μέσα στὸ νερὸ!

— Καὶ τί εἶμαι ἐγὼ νὰ μῶ μέσα στὸ νερὸ, θάτραχος ἢ χέλι;...

* * *

Ἐνα πρωῒ, στὸ τέλος, οἱ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ λόχου ἀποφασίσανε νὰ τοῦ κάνουνε λουτρό διὰ τῆς θίας.

Πῆραν καὶ τρεῖς-τέσσερες στρατιῶτες χειροδύναμους καὶ τὸν κουβαλήσαν ὡς τὴ θάλασσα.

— Γδύσου νὰ πέσης στὸ νερὸ, νὰ καθαριστῆς καὶ λῆνε, τοῦ εἶπαν.

Ὁ Τραχανᾶς, ἔπεσε κάτω καὶ κρατιόταν ἀπὸ τὶς ρίζες τῶν κοντοκλαδιῶν πού ἦσαν ἐκεῖ γεμάτος ὁ τόπος. Κρατιόταν καὶ ἐκύταζε καὶ τὴ θάλασσα, πού τοῦ φαινότανε σάν θηριὸ, ἄσπρο, γαλανό, πού θὰ ἐρχόταν νὰ τὸν φάη.

Καὶ ἡ θάλασσα πάλι, σάν ἐπὶ τούτῳ νὰ τοῦ τῶκανε, ἄπλωνε ὡς ἐξω στὴν ἀμμουδιά τὰ κύματά της, μὲ τοὺς ἀφρούς, σάν κοιλίαι λευκὲς δαντέλλες, σάν νὰ τοῦ στρωνε σεντόνια γιὰ νὰ ξαπλωθῆ.

Μὰ οἱ ἀφροὶ καὶ τὰ σεντόνια, νύχια φαινόntonουσαν, ἔτοιμα νὰ σπαράξουν τὸν δόλιο Τραχανᾶ. Κ' ὅσο ξαπλωνόντουσαν πρὸ αὐτὸν τὰ κύματα, τόσο ἐκεῖνος κρατιόταν πιὸ σφιχτὰ ἀπὸ τὰ κοντοπουρναριῶν τὶς ρίζες καὶ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 50,

— Ἐμπα μιὰ φορὰ μέσα στὸ νερὸ, τοῦ εἶπεν ὁ ἐπιλοχίας.

Τοῦ φαινότανε ὅτι ἡ θάλασσα ἔρχοταν νὰ τὸν φάη!

Ἐβγαίνει καὶ κῦταζε ὅτι ἔρχετ' ὁ παπάς.

ΣΑΡΛΩ ΚΑΙ ΠΩΛΕΤ ΓΚΟΝΤΑΡ

(Συνέχεια από την σελίδα 29)

βια, ότι η Λίλιαν Γκίς και η Γλώρα Σβάνσον δεν ενθουσιάζονται και πολύ εύκολα... 'Ο Τσάπλιν απέδειξε για μία ακόμα φορά ότι είναι μέγας σκηνοθέτης, ο μεγαλύτερος ίσως σκηνοθέτης του κόσμου...»

— Σας ευχαριστώ για τις πολύτιμες αυτές πληροφορίες, είπα στην Πωλέτ. Νά μου επιτρέψετε, όμως, να παρατηρήσω ότι δεν μου άπαντήσατε στην ερώτησή μου...

'Η Πωλέτ με κύτταξε με μάτια δρθάνοιχτα από προσποιητή άπορία:

— Και τί με ρωτήσατε, αγαπητέ κύριε;

— Είσατε ή δεν είσατε ή γυναίκα του Τσάρλυ Τσάπλιν;

'Η Γκοντάρ χαμογέλασε και πάλι και μου έδωσε την έξηξ άπροσδόκητη άπάντησι:

— 'Ο Τσάρλυ Τσάπλιν σκοπεύει να «γυρίση» δυό φιλμ, στα όποια όμως δεν θα παίξει ο ίδιος. Πρωταγωνίστρια και στα δυό θα είμαι εγώ. 'Ενα από τα δυό αυτά φιλμ θα φέρη προσωρινώς τον τίτλο «Παραγωγή άριθ. 6». Συγχρόνως ο Τσάπλι άγόρασε —για πρώτη φορά στη ζωή του— τα δικαιώματα έκμεταλλεύσεως του γνωστού μυθιστορηματος του Μώρραϊ: «'Αντιβασιλεία». Για πρώτη έπίσης φορά δεν θα γράψη ο ίδιος το σενάριο. Την έργασία αυτή την ανέθεσε στον ταγματάρχη Μπούτλεϋ, ως ειδικόν, άφου ή ταινία θα είναι στρατιωτικής ύποθέσεως. Και ή «Παραγωγή άρ. 6» και ή «'Αντιβασιλεία» θα είναι φιλμ παρλάν...»

Με άλλα λόγια, ή Πωλέτ Γκοντάρ τα κατάφερε και πάλι να μη μου άπαντήση στο έρώτημά μου.

Μου έδωσε, όμως, με τις ύπεκφυγές αυτές να καταλάβω ότι ο γάμος της με τον Τσάρλυ Τσάπλιν είναι γεγονός, διότι σε διαφορετική περίπτωση θα έσπευδε να διαφεύση την πληροφορία αυτή. 'Οπωσδήποτε, κατάλαβα ότι δεν είχα τό δικαιώμα να επαναλάβω και για τρίτη φορά την ερώτησή μου.

'Ενώ την άποχαιρετούσα, εξέφρασα την ευχή να την δω με πολυ σύντομα σε καινούργιο φιλμ μαζί με τον Σαρλώ.

— Κι' αυτό θα γίνη με τον καιρό! μου άποκρίθηκε.

Και στα χείλη της άνθισε πάλιν ένα παράξενο, αίνιγματικό χαμόγελο...

ΠΩΛ ΓΚΙΛΣΟΝ

Ο ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ

(Συνέχεια από την σελίδα 14)

τόσο βογγούσε κι' έμούγκριζε, σαν βώδι που τό σφάζουν...

Τέλος μερικοί άποφάσισαν να δώσουν ένα τέλος σ' όλα αυτά.

— Έκοψαν μ' έναν μπαλτά τις ρίζες από τις όποιες κρατιόταν ο Τραχανάς και τον πέταξαν στη θάλασσα.

— Βαφτίζεται ο δούλος του Θεού... — άρχισαν να ψέλνουν οί στρατιώτες — στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του 'Αγίου Πνεύματος...

Κι' άφου πήραν φόρα εκείνοι όπου τον κρατούσαν, τον άφησαν ήσυχα και μαλακά στο νερό.

— Στο όνομα του Υιού και του 'Αγίου Πνεύματος. 'Αμήν!

— Το όνομα αυτού;

— Καρχαρίας!

— Νά μας ζήση!

— Γουργούρες, ρεκασμοί, φουήματα φαλαίνης, μπουρμπουλήθρες και στο τέλος σιωπή.

Τον βγάλαν έξω άπαυδισμένον.

Την έπομένη παρουσιάστηκε στην άναφορά.

— Με ξεχριστιανέψανε, κύρ λοχαγέ, με κάνανε 'Οθραίο!... Πάει τό λαδι του νουνου!... Και τώρα, πώς θα πάω εγώ στη μάχη;... Και αν σκοτωθώ;... Τί ψυχή θα παραδώσω άμαρτωλή;...

— Καλά, του είπ' ο λοχαγός, μείνε ήσυχος, σύ Τραχανά, και θα διορθωθή τό πράγμα!...

— Μου βγάλαν και τ' όνομα τό χριστιανικό Χρήστος, του Χριστού τό όνομα, και με είπαν Ζαχαρία!...

— Σου είπα θα διορθωθή. 'Εσύ δεν είσαι Καρχαρίας, είσαι Λύκος!

— Ούτε Νίκος είμαι! Χρήστο με είπεν ο νουνός μ'!

— Καλά, Χρήστο θα σε πούμε. Αύριο θα γράψουμε να ρηθ από κάνα χωριό, έδω κοντά, κανένας παπάς, να σε ξαναβαφτίση... Και πάλι Χρήστο θα σε ονομάσουμε!...

— Μιά άφορμή, σκέφθηκε ο λοχαγός, να κάνη ένα ακόμα μπάνιο ο Τραχανάς.

'Από την ήμέρα εκείνη ο Τραχανάς ανέβαινε ψηλά, περιμένοντας τον παπα να έρθη.

'Αλλά, αντί να έρθη ο παπάς, ήρθε μία διαταγή να πάη ο λόχος στη γραμμή, στο μέτωπο...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΦΥΗΣ ΕΜΠΝΕΥΣΙΣ

(Συνέχεια από την σελίδα 19)

«Κύργιε διευθυντή,

Πρότον έρχομαι να έρωτήσω περι της καλής σας ήγείας, δεύτερον σας πληροφορώ ότι μου άρεσε πολυ εκείνο που γράφει σήμερα ο κ. Σαντουάν για ένα κινέζο. Τέτοια όρεά πράγματα να δημοσιέθετε συχνά στην έφημερίς σας.

Σας χερετό: ΛΕΝΤΟΥ
χωροφύλαξ

«'Αγαπητέ συνάδελφε,

Θά ήθελα πολυ να μάθω αν έχετε υπογράψει συμβόλαιο με τον κ. Σαντουάν να παραχωρή άποκλειστικά σε σας την συνεργασία του. 'Εν έναντία περιπτώσει, έλπίζω ότι θα του επιτρέψετε να γράφη τακτικά κάτι και για την δική μου επιθεώρησι.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
ΜΠΥΛΟ

Διευθυντής της «'Επιθεωρήσεως των Δύο Κόσμων»

'Ο Σαντουάν ξαναδιάβασε τα γράμματα αυτά με δσησοβαρότητα τα είχε γράψει. Τα έβαλε κατόπιν σ' έξη φακέλους κι' έγραψε σε όλους την διέυθυνσι:

«Πρός τον Κον Διευθυντήν

της «Φιλολογικής Λεοπαρδάλεως»

'Ε ν τ α υ θ α

"Αφησε τα γράμματα αυτά στο τραπέζι της κουζίνας κι' έπεσε να κοιμηθή, ευχαριστημένος από τον έαυτό του.

Την νύχτα εκείνη, είδε στ' όνειρό του ότι οί διευθυνται όλων των παρισινών έφημερίδων και επιθεωρήσεων μάλλον κι' έπαιζαν γροθίες έξω από τό σπίτι του ποιός να τον πρωτοπάρη συνεργάτη!

Την άλλη μέρα, ο Σαντουάν ζύπνησε άργά, στις δυό από τό μέσημέρι. Φώναξε άμέσως την υπηρέτριά του:

— Τάστειλες τα γράμματα, Βερονίκη;

— Τώρα! 'Από τις όχτώ τό πρωί...

— Λαμπρά. 'Ο διευθυντής μου θα τά έχη λάθει κιόλας.. Πολυ ώραία... Πήγαινε τώρα να μου άγοράσης μια «Φιλολογική Λεοπαρδάλι».

'Υστερ' από λίγο, ο Σαντουάν ξεδιπλωνε την έφημερίδα με χέρια που έτρεμαν από συγκίνησι...

'Αλλ' ω ύπιστοι θεοί!... 'Ω συμφορά ανεπανόρθωτη!... Τό άρθρο του, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, δεν είχε δημοιευτή σε κείνο τό φύλλο!...

ΖΩΡΖ ΚΟΥΡΤΕΛΙΝ

ΤΟ ΚΟΛΠΟ

(Συνέχεια από την σελίδα 33)

λοτιμό του... Θα γινόταν έξω φρενών αν μάθαινε ποτέ την αλήθεια.

— Έβγαλε κατόπιν από ένα συρτάρι μερικά χαρτονομίσματα και τά έδωσε στον Πώλ, λέγοντας:

— Νά, πάρε τα λεπτά που δανείστηκες από τον 'Εθραίο Σαλμόν και που μου τά έδωσες να σου τά φυλάξω. Θα πω στον πατέρα σου ότι πλήρωσα εγώ τό χρέος σου. Και δταν μου δώση τις 50 χιλιάδες αυτές θα σου πάρω ένα περιφήμο δώρο για τους γάμους σας. Φρόντισε έπίσης, Πώλ, να ξενοικιάσης την γκαρσονιέρα της οδοϋ Ρουσάρ...

Και γυρίζοντας προς την Ρενέ, έπρόσθεσε χαμογελώντας:

—...Στην όποια δεν πάτησε ποτέ τό πόδι της άλλη γυναίκα από μένα... Τί λέτε, παιδιά μου, ώραία δεν τά κατάφερα;

— Θαυμάσια, θεία μου! φώναξε ο Πώλ. Είσαι ή πιό αξιολάτρευτη γυναίκα του κόσμου.

— 'Ε, άνηπούλη μου! Μου φαίνεται ότι κάνεις λάθος! είπε δακρυσμένη από τη χαρά της ή αγαθή κυρία. Σε κάποιαν άλλη μου φαίνεται ότι ταιριάζει τό κομπλιμέντο αυτό...

'Η πιό αξιολάτρευτη γυναίκα του κόσμου είναι για σένα ή αγαπημένη σου Ρενέ... 'Ελάτε, μην κοκκινίζετε, παιδιά μου!... Φιληθήτε...

Και, σπρώχνοντας τον ένα στην άγκαλιά του άλλου, πρόσθεσε:

— 'Η καλύτερη ανταμοιβή μου για ό,τι έκανα θα είναι να σας βλέπω πάντα ευτυχισμένους, όπως τώρα!

ΑΝΤΡΕ ΜΠΕΛΕΣΣΟΡ